

Το επικίνδυνο φλερτ της ευρωπαϊκής ακροδεξιάς με τη φεμινιστική και λοατκια+ατζέντα

Της Κικής Σταματόγιαννη

«Φοβάμαι ότι η μεταναστευτική κρίση έχει σημάνει την αρχή του τέλους για τα δικαιώματα των γυναικών»

(Μαρίν Λεπέν)

Λίγα θέματα έχουν απασχολήσει με τόση ένταση τη διεθνή αρθρογραφία όσο η άνοδος της ακροδεξιάς στην Ευρώπη το τελευταίο διάστημα. Τα ακροδεξιά, ξενοφοβικά, ευρωσκεπτικιστικά κόμματα στην προσπάθειά τους να καταστούν ελκυστικά δεν διστάζουν να αποκλίνουν από την εικόνα του παραδοσιακού φασισμού/ναζισμού της δεκαετίας του '30. Ένα τμήμα της «εναλλακτικής» ακροδεξιάς μεταβάλλει σημαντικά τη ρητορική με την απεύθυνση σε γυναίκες και λοατκια+ ανθρώπους. Οι ακροδεξιοί ασφαλώς δεν απέκτησαν αίφνης ευαισθησία για τα δικαιώματα καταπιεζόμενων ομάδων. Βασική τους επιδίωξη είναι άλλη: η «νομιμοποίηση» της ρητορικής μίσους ενάντια σε μετανάστες και κυρίως μουσουλμάνους.

Γυναίκες και λοατκια+ άνθρωποι σε υψηλόβαθμες θέσεις ευθύνης. Η Μαρίν Λεπέν στη Γαλλία, η Πία Κάερσγκορντ στη Δανία, η Φράουκε Πέτρι και η Άλις Βάιντελ στη Γερμανία, η Σιβ Γένσεν στη Νορβηγία προβάλλουν ως σύγχρονες δυναμικές γυναίκες, με σαφή πολιτική άποψη, που την εκφράζουν δημόσια. Με κύρος, αναγνώριση και χρήμα. Λειτουργούν ως role model για πολλές γυναίκες. Ο Φλοριάν Φιλινό, ανοιχτά γκέι, βασικός σύμβουλος της Λεπέν. Ο Πιμ Φόρτουν παλιότερα στην Ολλανδία. Κρίσιμη λεπτομέρεια: οι θέσεις που εκφράζουν με δυναμισμό και πάθος

όλες και όλοι αυτοί είναι βαθύτατα αντιδραστικές. Και επικίνδυνες. Δίνουν έμφαση στις «επιθέσεις που δέχονται γυναίκες και ομοφυλόφιλοι από μουσουλμάνους στην Ευρώπη, με την ισλαμική θρησκεία να απειλεί τις αξίες της Ευρώπης. Μιας Ευρώπης, που έχει θεσπίσει δικαιώματα για γυναίκες και γκέι».

Δεν πρόκειται για συνολική τάση της ευρύτερης ακροδεξιάς. Ο Μπολσονάρου, ο Τραμπ και άλλοι συνεχίζουν να διατηρούν τις ακραίες θέσεις τους ενάντια σε δικαιώματα γυναικών και λοατκια+. Ούτε και στα τμήματα της ακροδεξιάς που αποφάσισαν να «παίξουν» με τη φεμινιστική και λοατκια+ ατζέντα λείπουν οι αντιφάσεις και οι ανακολουθίες. Αποτελεί, ωστόσο, μια **νέα καμπή** στην ανοδική πορεία της ακροδεξιάς, που οφείλουμε να σημειώσουμε.

Για την αριστερά και τα κινήματα έχει εξαιρετική σημασία να γνωρίζουμε τη ρητορική του εχθρού. Μόνο έτσι θα καταφέρουμε να απαντήσουμε καίρια. Το άρθρο μας θα επιχειρήσει μια πρώτη χαρτογράφηση των ακροδεξιών χώρων που ερωτοτροπούν με τη νέα «αντισεξιστική» ατζέντα.

Γαλλία

Το κόμμα της ακροδεξιάς καταγγέλλει μια ιδιότυπη «κατοχή» της Γαλλίας από τους μουσουλμάνους μετανάστες. Σύμφωνα με προεκλογική δήλωση της **Μαρίν Λεπέν** (Δεκέμβρης 2010, Λυών), «Η μουσουλμανική μαντίλα και η δημόσια προσευχή σε κάποιες περιοχές έχουν καταστεί τόσο κοινό και συνηθισμένο θέαμα, ώστε οι θρησκευτικοί νόμοι τείνουν να υποκαταστήσουν τους νόμους της Δημοκρατίας». **Υπεράσπιση και της κοσμικότητας**, λοιπόν. Και δεν είναι άνευ νοήματος μια τέτοια δήλωση σε ένα κοσμικό κράτος, με σαφή διαχωρισμό κράτους-εκκλησίας. «Ακούω ολοένα και περισσότερες μαρτυρίες ότι σε κάποιες περιοχές της χώρας δεν είναι και τόσο καλό να είσαι γυναίκα, ομοφυλόφιλος, εβραίος ή ακόμα και Γάλλος ή λευκός».

Σύμφωνα με τη Λεπέν, οι γκέι και οι γυναίκες καταπιέζονται σοβαρά σε γειτονιές όπου κυριαρχούν μετανάστες. **Τι κι αν το**

κόμμα της έχει καταψηφίσει νομοσχέδια για την εργασιακή ισότητα. Τι κι αν έχει δεσμευτεί για την κατάργηση της κάλυψης των εξόδων των αμβλώσεων από τα ασφαλιστικά ταμεία. Τι κι αν έχει καταψηφίσει τα 56 από τα 59 ευρωπαϊκά νομοσχέδια υπέρ των γυναικών που έχουν εισαχθεί στο Ευρωκοινοβούλιο. Η ρίζα της καταπίεσης και της βίας στη Γαλλία -σύμφωνα πάντα με τα ακροδεξιά στελέχη- είναι οι μουσουλμάνοι. Η Λεπέν αποθεώνει τη γυναικεία φύση και τη μητρότητα σε μια προσπάθεια να προσελκύσει τις φεμινίστριες. **«Είμαι γυναίκα, είμαι μητέρα, είμαι Γαλλίδα»**. Προσπαθεί να υπερασπιστεί όχι ασφαλώς όλες τις γυναίκες, αλλά αποκλειστικά τις Γαλλίδες, που «καθημερινά μοχθούν για τα παιδιά τους», προβάλλοντας την εικόνα μιας γυναίκας που παλεύει σε έναν κόσμο αντρών.

Καταθέτει πρόταση για φορολογικές ελαφρύνσεις στις πολύτεκνες οικογένειες. **Άλλη μια προσπάθεια αντιγραφής του κοινωνικού προγράμματος της αριστεράς. Σημαντική λεπτομέρεια, ωστόσο: η πρόταση αφορά οικογένειες αποκλειστικά «Γάλλων πολιτών»**. Προφανώς, καμία μέριμνα δεν προβλέπεται για μετανάστριες, ιδίως από μουσουλμανικές χώρες (από τις οποίες άλλωστε πρέπει να αφαιρεθεί ακόμα και η υπηκοότητα). Κοινωνικό κράτος μόνο για Γαλλίδες και Γάλλους.

Ο λοατκια+ κόσμος στη Γαλλία δηλώνει φανερά απογοητευμένος τόσο από το Σοσιαλιστικό Κόμμα -κυρίως σε σχέση με τους χειρισμούς του στην περίπτωση του ομόφυλου γάμου- όσο και από την αριστερά. **Εν μέσω ιδεολογικοπολιτικής σύγχυσης, απουσίας εναλλακτικού ριζοσπαστικού οράματος και οικονομικής κρίσης, σημαντικό τμήμα της λοατκια+ κοινότητας στρέφεται σε μια παράδοξη και επικίνδυνη επιλογή: την ακροδεξιά. Παρά τις ρατσιστικές, συντηρητικές, ομοφοβικές θέσεις της.** Η εποχή που ο Ζαν-Μαρί Λεπέν δήλωνε «Η ομοφυλοφιλία είναι γενετική ανωμαλία» φαντάζει μάλλον μακρινή για τους σύγχρονους Γάλλους. Ο **Εθνικός Συναγερμός** (όπως μετονομάστηκε από τον Ιούνιο του 2018 το Εθνικό Μέτωπο) εμφανίζεται σήμερα σημαντικά ηπιότερος στη ρητορική του ενάντια στους λοατκια+ ανθρώπους και είναι σπάνιες οι φορές που στελέχη του θα αναφερθούν με

αρνητικό τρόπο στην ομοφυλοφιλία. Ο Εθνικός Συναγερμός συγκαταλέγει αυτή τη στιγμή στις τάξεις του -ως ανώτερα στελέχη- τους περισσότερους γκέι σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο γαλλικό κόμμα. Ακόμα και σε σχέση με το Σοσιαλιστικό Κόμμα, που το 2013 κατέθεσε και ψήφισε το νόμο για τον ομόφυλο γάμο.

Η υποστήριξη από ομόφυλα ζευγάρια στο κόμμα της Λεπέν από 19% το 2012 έχει φτάσει στο 32% το 2015. Ειρωνεία. Τόσο το κόμμα της όσο και η ίδια δηλώνουν την αντίθεσή τους στον ομόφυλο γάμο. **Διαφοροποίηση που αξίζει να αναφερθεί: τα παραπάνω ισχύουν συντριπτικά για τους άντρες γκέι. Οι λεσβίες παραμένουν παραδοσιακά δεμένες με την αριστερά, λόγω της υποστήριξής της στην αυτοδιάθεση του σώματος και στα αναπαραγωγικά δικαιώματα των γυναικών.**

Σύμφωνα με τη ρητορική πολλών ακροδεξιών στελεχών, ο ομόφυλος γάμος δεν αποτελεί προτεραιότητα για τους λωατκία+ ανθρώπους. Μεγάλο κομμάτι της κοινότητας ιεραρχεί άλλα ζητήματα υψηλότερα σε σχέση με τα λωατκία+ δικαιώματα. Την ανεργία, το εθνικό χρέος. Και κυρίως: την είσοδο μεταναστ(ρι)ών και προσφύγων στη Γαλλία. Σύμφωνα με έρευνα βασισμένη στην εφαρμογή γνωριμιών, Hornet, σε ένα σύνολο 3.200 Γάλλων, λευκών, μεσοαστών γκέι, το 1/5 δήλωσε ότι η πρώτη επιλογή του στις κάλπες θα ήταν το κόμμα της Λεπέν (σε φτωχότερες και πολυπολιτισμικές περιοχές η εικόνα και τα στοιχεία διαφοροποιούνται σημαντικά). Βασικό επιχείρημα, πέρα από το κλίμα ξενοφοβίας, είναι η έλλειψη δικαιωμάτων στις μουσουλμανικές χώρες. Συμπέρασμα: Γιατί να επιθυμούν στη Γαλλία την είσοδο ανθρώπων που καταπιέζουν/δολοφονούν γκέι και τρανς στις χώρες τους;

Alternative? Nein, Danke!

Γερμανία

Σημερινή ηγέτιδα του ανερχόμενου ακροδεξιού κόμματος **«Εναλλακτική για τη Γερμανία» (AfD)** είναι η **Άλις Βάιντελ**. Ανοιχτά λεσβία, συζεί με τη σύντροφό της και μεγαλώνουν μαζί τα δύο παιδιά τους. Νέα, λευκή, μορφωμένη, πολυταξιδεμένη, ευκατάστατη. «Το γεγονός ότι επικράτησα στις εσωκομματικές εκλογές αποδεικνύει πόσο ανεκτικό κόμμα είμαστε». Θα μπορούσε να είναι αστείο, αν δεν ήταν τραγικό.

Το AfD στις δημόσιες διακηρύξεις και κείμενά του παίρνει ξεκάθαρα θέση ενάντια στην εργασία των γυναικών, ιδίως όταν έχουν παιδιά («οι μητέρες μπορούν να εργάζονται μόνο αν το απαιτεί η οικονομική κατάσταση της οικογένειας»), ενάντια στη μετανάστευση, στον ομόφυλο γάμο, στην τεκνοθεσία από ομόφυλα ζευγάρια. Όλα αυτά συνιστούν απειλή για την παραδοσιακή (ετεροκανονική) οικογένεια και ως τέτοια πρέπει να αντιμετωπίζονται, ακριβώς για να προστατευτεί «η γυναίκα». Ο

φεμινισμός, η σεξουαλικότητα, η μετανάστευση είναι για τους «Εναλλακτικούς» κωδικοποιημένα ως «κομμουνισμός». Η νεολαία του κόμματος χρησιμοποιεί συστηματικά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να προωθεί καμπάνιες ενάντια στο ριζοσπαστικό φεμινισμό, που πλήττει τις παραδοσιακές οικογενειακές αξίες και κατ' επέκταση την ίδια τη «γερμανική ταυτότητα».

Το κόμμα είναι πάντα ενεργό στις κινητοποιήσεις ενάντια στην έμφυλη ισότητα και στα λοατκια+ δικαιώματα. Δηλώνει εμμονικά υπέρ των παραδοσιακών έμφυλων ρόλων, ενάντια στην αντισύλληψη και υπερασπίζεται την καμπάνια περί σεξουαλικής αποχής. Σε μια περίοδο πολιτικής και οικονομικής κρίσης, η οικογένεια αναγορεύεται σε θεμέλιο λίθο της κοινωνικής συνοχής. Συμπέρασμα: Το κράτος οφείλει να πάρει μέτρα που την προστατεύουν, όχι που πριονίζουν τα υποστυλώματά της.

Η θεοποίηση της γυναικείας φύσης ως μητέρας, τροφού και στοργικής συντρόφου ενός άντρα οδηγεί στη στοχοποίηση των μουσουλμάνων που «φέρονται καταπιεστικά στις γυναίκες τους υποχρεώνοντάς τες να φορούν μαντίλα». «Το Ισλάμ δεν χωρά στη Γερμανία. Συνιστά απειλή για το κράτος μας, την κοινωνία μας, τις αξίες μας». Δηλώνουν πως ανησυχούν για την ασφάλεια. Η έννοια της «ασφάλειας» είναι κοινός τόπος στη ρητορική όλων άλλωστε των ακροδεξιών κομμάτων. Με αυτό ωστόσο εννοούν την ασφάλεια των Γερμανών -και κυρίως των Γερμανίδων- από τα «αρπακτικά μουσουλμανικά τέρατα, που έρχονται για να βιάσουν τις γυναίκες της Γερμανίας».

Σε έρευνα που έκανε γερμανικό γκέι περιοδικό το 2016, το 17% των γκέι αντρών στη Γερμανία δηλώνουν ανοιχτά ότι υποστηρίζουν το AfD. Έχει δημιουργηθεί μάλιστα και Λοατκια+ Ομάδα Υποστηρικτών του AfD, με τον υπεύθυνό του να προβαίνει στην ακόλουθη ανατριχιαστική δήλωση: **«Σύντομα το AfD θα είναι το πιο δημοφιλές κόμμα ανάμεσα στους γκέι».**

Η Μαφάλντα είχε την πολυτέλεια να κλείνει τα μάτια ζαλισμένη και να λέει «Ας σταματήσει κάποιος τη Γη να κατέβω». Οι καιροί δεν μας αφήνουν την παραμικρή πολυτέλεια να στρέψουμε αλλού το

βλέμμα μπροστά σε μια εφιαλτική προοπτική.

Ολλανδία

Το Κόμμα για την Ελευθερία του **Γκέερτ Βίλντερς** έχει αναγάγει την ισλαμική απειλή στο σοβαρότερο κίνδυνο για την ολλανδική κοινωνία. Είναι ξεκάθαρα ενάντια στην είσοδο μεταναστών στη χώρα, ενάντια στο Κοράνι και υπέρ της επιβολής φορολογίας στις μουσουλμάνες που φορούν δημόσια την ισλαμική μαντίλα. Προτείνει το κλείσιμο των τζαμιών και των μουσουλμανικών σχολείων. Ο Γκέερτ Βίλντερς είναι ο άνθρωπος που το 2014 απηύθυνε στους υποστηρικτές του την εξής ερώτηση: «θέλετε περισσότερους ή λιγότερους Μαροκινούς στη χώρα;». «Λιγότερους!» απάντησαν με ένα στόμα μια φωνή αυτοί. Και εισέπραξαν την καθησυχαστική απάντηση «Εντάξει. Θα το κανονίσουμε». Ο Βίλντερς λοιπόν και το κόμμα του προσπαθούν να μας πείσουν ότι κόπτονται ξαφνικά για τα δικαιώματα μειονοτικών ομάδων. **Η εξόφθαλμα υποκριτική έγνοια για την προστασία γυναικών και λσακκια+ είναι βούτυρο στο ψωμί της ξενοφοβικής ακροδεξιάς. Λειτουργεί ως το βολικό πρόσχημα για να αναχαιτιστεί το «τέρας» του ισλαμισμού:** «Όσο περισσότεροι μουσουλμάνοι αποκηρύσσουν τον ισλαμισμό, τόσο λιγότερος μισογυννισμός υπάρχει, τόσο λιγότερο ομοφοβικό μίσος, τόσο λιγότερος αντισημιτισμός, τόσο λιγότερη καταπίεση, τρομοκρατία και βία. Τόσο περισσότερη ελευθερία υπάρχει». Στο προεκλογικό φυλλάδιο του Κόμματος για την Ελευθερία το 1/3 είναι αφιερωμένο στην «ανάγκη απο-ισλαμοποίησης της χώρας». **Η βία σε βάρος γυναικών και η καταπίεσή τους από Ολλανδούς ήταν φαινόμενα μάλλον άγνωστα στο ολλανδικό έδαφος, συντρίβοντας με πάταγο κάθε στατιστικό στοιχείο περί του αντιθέτου! Η βία σε βάρος γυναικών ανακαλύπτεται αίφνης και αποδίδεται στην πιο παράδοξη πηγή: στη μετανάστευση αντρών από μουσουλμανικές χώρες. Και προβάλλει σαν υπερασπιστής των γυναικών ένα κόμμα που είναι ενάντια στις έμφυλες ποσοστώσεις, ένα κόμμα που καταψήφισε και το σχετικό νομοσχέδιο όταν εισήχθηκε στην**

ολλανδική βουλή, ένα κόμμα που αρνήθηκε τη Διεθνή Σύμβαση της Ιστανμπούλ για τη βία σε βάρος των γυναικών.

Ο **Πιμ Φόρτουν**, παλιότερος ηγέτης του κόμματος, (δολοφονήθηκε το 2002), τόνιζε με έμφαση την ομοφυλοφιλία του για να αναδείξει τη διάσταση με το Ισλάμ: «Στην Ολλανδία η ομοφυλοφιλία τυγχάνει ίσης μεταχείρισης με την ετεροφυλοφιλία. Σε ποια ισλαμική χώρα συμβαίνει αυτό;». Δημιουργία κλίματος τρόμου και καχυποψίας ανάμεσα στους λοατκία+ ανθρώπους ενάντια στους μουσουλμάνους.

Αντί επιλόγου

Κατά τις δεκαετίες '20 και '30 στη Γερμανία, σημαντική μειονότητα ομοφυλόφιλων αντρών βρήκε κάλυψη και θαλπωρή πρώτα στα αντικομμουνιστικά Freikorps, τους προγόνους των ναζί, και κατόπιν στην εμπροσθοφυλακή του Χίτλερ. Ο ίδιος ο **Ρεμ**, επικεφαλής των Ταγμάτων Εφόδου, ήταν ανοιχτά ομοφυλόφιλος.

Εκείνα τα χρόνια έδινε τον τόνο στο εργατικό κίνημα η σταλινική αριστερά. Τα κομμουνιστικά κόμματα χαρακτήριζαν την ομοφυλοφιλία «αστική παρέκκλιση», θεωρώντας την ανεπίτρεπτη για την εργατική τάξη. Η Πράβδα δημοσίευε την έκκληση του Μαξίμ Γκόρκι «να εξαλειφθεί η ομοφυλοφιλία για να εξαφανιστεί ο ναζισμός»!

Το φλερτ των ναζί με το ομοφυλόφιλο ακροατήριο τερματίστηκε τη **«Νύχτα των Μεγάλων Μαχαιριών»** το 1934, με την εξόντωση του Ρεμ και των στελεχών του – με την κατηγορία ακριβώς της ομοφυλοφιλίας. Έκτοτε οι ομοφυλόφιλοι στη ναζιστική Γερμανία είχαν μόνο μία θέση: στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, φορώντας το ροζ τρίγωνο.

Στο σημερινό Ευρωκοινοβούλιο η «εναλλακτική» ακροδεξιά με την καινοφανή ρητορική δείχνει -για την ώρα- να κρατάει αποστάσεις από τα καθαρόαιμα νεοναζιστικά κόμματα. Οι συμμαχίες της κατευθύνονται όχι προς το ουγγρικό Jobbik, τη Χρυσή Αυγή ή

τους νεοναζιστές του γερμανικού NPD. «Σας ομολογώ ότι ανήκω στη Δεξιά, αλλά θα προτιμούσα να μην αναφέρατε τη φράση Άκρα Δεξιά» (Μαρίν Λεπέν). **Παρ' όλα αυτά, η εναλλακτική ακροδεξιά και ο παραδοσιακός φασισμός είναι συγκοινωνούντα δοχεία. Στηρίζονται στους ίδιους βασικούς πυλώνες: ξеноφοβία, ριζοσπαστικός λόγος ενάντια στο σύστημα (από αντιδραστική σκοπιά ασφαλώς), εθνικισμός, εθνική προτίμηση και ισχυρό κράτος με έμφαση στις δυνάμεις καταστολής. Τα όποια δικαιώματα, διασφαλίζονται αποκλειστικά και μόνο για τους/τις γηγενείς. Ποτέ για τους «άλλους». Πάντα για την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση και κερδοφορία του κεφαλαίου. Ποτέ για τους υποτελείς.**

Μέσα στο καινούριο πλαίσιο όπως διαμορφώνεται πανευρωπαϊκά, υποβαθμίζεται σημαντικά η αντισημιτική ρητορική για τις «εβραϊκές συνωμοσίες», βασικό γνώρισμα των παραδοσιακών ακροδεξιών κομμάτων, για να αναδειχθεί **ο καινούριος βασικός εχθρός: Το Ισλάμ**: «Το Εθνικό Μέτωπο (Εθνικός Συναγερμός σήμερα) πάντα υποστήριζε το Ισραήλ. Το Εβραϊκό Κράτος είναι ένας προωθημένος προμαχώνας της Δύσης και το τελευταίο οχυρό ενάντια στο Ισλάμ», τονίζει η Μαρίν Λεπέν, και η φράση «Το ολοκαύτωμα ήταν μια λεπτομέρεια της Ιστορίας», του Ζαν Μαρί Λεπέν -πατέρα της και ιδρυτή του Εθνικού Μετώπου- μοιάζει σα να μην ειπώθηκε ποτέ.

Η επιμονή στο βασικό τρίπτυχο: **μεταναστευτικό, ασφάλεια, εθνική προτίμηση σε συνδυασμό με την εμμονή στην ισλαμική απειλή κερδίζει έδαφος σε στρώματα μεσοαστών, αλλά και εργατών**. Σε νεολαία που βρίσκεται σε απόγνωση. Σε **γυναίκες** που έχουν ασπαστεί την ξеноφοβική θεωρία σχετικά με την «επικινδυνότητα» των μουσουλμάνων μεταναστών. Σε ανθρώπους που δυσκολεύονται να πειστούν ότι ο εχθρός είναι στην ίδια τους τη χώρα, και αναζητούν την πηγή του «κακού» στους μουσουλμάνους, στους πρόσφυγες.

Αν αξίζει να μάθουμε κάτι από την Ιστορία, είναι ότι οι φασίστες εμφανίζονται συχνά στην αρχή σαν υποστηρικτές των εργατών, των καταπιεσμένων, ακόμη και του «σοσιαλισμού». Αλλά

μόνο για το έθνος τους. Και καταλήγουν πάντα να αφανίζουν την εργατική τάξη, όπως και κάθε καταπιεσμένο/η. **Μέσα στη σημερινή συγκυρία της οικονομικής και συστημικής κρίσης, μέσα στο αντιμεταναστευτικό παραλήρημα και την ισλαμοφοβία των ημερών, η ρητορική των ακροδεξιών ευρωπαϊκών κομμάτων, η «ανοχή τους» να συγκαταλέγουν στις τάξεις τους γυναίκες και λοατκια+, η όψιμη «ευαισθησία» τους για καταπιεζόμενες κοινωνικές ομάδες δεν έχει το παραμικρό σοβαρό υπόβαθρο. Δεν έχει να προσφέρει απολύτως τίποτα στους καταπιεσμένους ανθρώπους της τάξης μας.** Το μόνο που κάνει, είναι να συμβάλλει παραπέρα στη διαίρεση των «από κάτω», με την ανακάλυψη του καινούριου «εχθρού του λαού» στο πρόσωπο των μεταναστ(ρι)ών και προσφύγων από τις μουσουλμανικές χώρες.

Η υποκριτική υιοθέτηση της φεμινιστικής/φιλο-λοατκια+ ατζέντας δύσκολα μπορεί να καλύψει αυτό που πραγματικά αντιπροσωπεύει: έναν θανάσιμο κίνδυνο για μετανάστ(ρι)ες, εργαζόμενους, ανάπηρους, τοξικοεξαρτημένους, φτωχούς, αλλόθρησκους, ανθρώπους της αριστεράς και των κινημάτων. Για καθεμία και καθέναν που επιθυμεί να ζει και να σκέφτεται διαφορετικά. Φασισμός, με όποιο προσωπείο κι αν επιλέξει να εμφανίζεται, σημαίνει ένα και μόνο πράγμα: τσάκισμα κάθε συλλογικότητας, ολοκληρωτική ισοπέδωση κάθε διαφορετικότητας.